

VALÈNCIA, ISTANBUL, TESSALÒNICA, KABUL.



Proposta de treball del documental

Objectiu general

Visualitzar com les tradicions musicals que es troben a l'est de la Mediterrània tenen similituds amb la nostra i de quina manera s'enriqueixen unes amb les altres.

Sinopsi

El músic Efrén López, exintegrant del grup L'Ham de Foc, viatja per Turquia i Grècia a la recerca de les tradicions que marquen la seva música.

En el viatge, Efrén conversa i toca amb diferents músics representatius de la música tradicional d'aquestes zones, fent evidència de les similituds, no només musicals, entre les tradicions de tota la Mediterrània i més enllà.

Temes a treballar

- La Mediterrània com a marc cultural.
- Com la vida civil genera cultura: música, danses, instruments, ... i que aquesta és viva.
- La música i la dansa com a expressió popular d'un poble.
- Les fronteres com a espai polític versus les ralitats i les relacions culturals.
- Els drets humans en el cas dels Pontos de Tessalònica.
- Percepció del món àrab i el món otomà.

Orientacions metodològiques

Activitats prèvies

Iniciar amb una breu explicació per situar el context.

Es poden utilitzar informació de la guia pedagògica del projecte Oïdes Mediterrànies de Mapasonor:

"La proximitat de Grècia amb Turquia ha permès durant anys moviments migratoris entre un lloc i l'altre. A principis del segle XX, persones gregues que tornaven després d'haver viscut a Turquia, portaven ritmes i melodies d'origen turc, i els utilitzaren per criticar la seva precària situació."

"Aquests intercanvis faciliten la creació de propostes conjuntes en què cadascú aporta el que és originari de la seva cultura".

"L'enriquiment que suposa la immigració de persones de diferents ètnies i cultures en un mateix territori: es generen espais de convivència que suposen un enriquiment important tant de la cultura d'acollida com de la originària de cadascú".

Explicar el què es veurà en el documental.
Síntesi

Visionar el documental

El documental té una durada d'uns 38 minuts.

DURACIÓ
38 minuts

COL·LECTIU
a partir del 2on cicle de l'E.S.O

Dinamitzar el debat

Bateria de preguntes per al debat

- Què creieu que ens explica aquest documental?
- Què us ha cridat més l'atenció del que heu vist?
- Al començament del documental, hi ha un luthier que construeix un llaut, i explica com un instrument que neix a Constantinoble s'exten per totes les cultures, penseu que es pot afirmar que un instrument és únic per a una cultura o és comú a vàries?
- Si observem les diferents cultures que trobem a la Mediterrània, quins punts de contacte hi trobem? En que s'assemblen?
- Si analitzem els exemples com el de la Lira del Mar Mort o els Sefardis, com penseu que els exodes que es produeixen a partir de conflictes polítics, influeixen en la cultura pròpia? És a dir, una cultura que es dispresa en el territorim es mor o es manté?
- En el documental, es veu un casament a l'illa de Creta, en el poble d'Anoya, on hi participa tot el poble i on es toca i dansa música tradicional. Quina penses que és la relació que hi ha entre la música tradicional i les festes?. En la teva cultura, també s'utilitza la música tradicional en aquest tipus de celebracions?
- Efren, és un músic valencià d'instruments de corda que fa viatge pels orígens de la seva música. S'acosta a les cultures per conèixer d'una manera directa la música que s'està fent. Penses que un viatge d'aquest tipus i tot el que aprens pot ajuda a formar i completar la teva pròpia identitat cultural?
- La dansa que es balla en el documental és una dansa circular que recorda molt a la sardana. Per què creus que és així? Poden tenir un origen similar, ja que totes dues són danses de la Mediterrània?
- En diferents moments del documental (per exemple en el vaixell de tornada a Istanbul) veiem com s'improvisa una festa on grecs i turcs

toquen i ballen música d'una banda i altra. Us sembla que es pot parlar d'una frontera clara on comença la música d'uns i la dels altres? Per què penseu que passa?

Autoavaluació

- Què heu après a partir del documental?
- Un cop visionat el documental i fet el debat, per què us ha servit o us pot servir? Ha canviat alguna cosa en la vostra manera de veure el conflicte?

Avaluació de l'activitat

- L'activitat ha estat adequada i motivadora pel grup?
- La visualització del documental ha donat peu i pas al debat?
- S'ha aprofundit en els temes a treballar en la mesura que s'havia programat? El grup ha fet bones aportacions? Hi ha hagut reflexió?
- Aspectes a millorar.

Per saber-ne més

Glossari

Khorós: dansa grega.

Kanoun: cordòfon molt comú al món persa, àrab i otomà. Semblant a l'antic psalteri. Oud i Lira: cordòfons d'origen àrab que existeixen a tota la Mediterrània.

Romanza: terme que equival a romanç.

Rubab: Cordòfon afganès.

Guia pedagògica del projecte Oïdes Mediterrànies: (Pàgines 69-76) i fragment d'un concert del grup L'Ham de Foc enregistrat per Mapasonor:

Descàrrega o visionat a la web

www.mapasonor.com

Associació de Creació Documental Mapasonor
 Carrer Meléndez 25
 08302 Mataró (El Maresme)
 Telèfon: 93 7903515
www.mapasonor.com

